

Dk. David Emanuel, Kikao cha 4, Kutoka Zaburi 106

© 2024 David Emanuel na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka. Hiki ni kipindi namba nne, Zaburi 106, Kusimama Pengo.

Sawa. Sasa tunakuja kwenye Zaburi ya nne, Zaburi 106. Tumeangalia Zaburi 105 hivi punde. Hii nimeipa haki, Kusimama Pengo.

Utaona kwa nini, kwa sababu ujumbe wa zaburi unalenga sana maombezi ya kibiblia. Lakini tutalionga hilo tunapoendelea. Zaburi ni maombolezo.

Hatujaona hili bado, si katika Zaburi ya 78, wala katika Zaburi 105 au 136. Ni maombolezo ambayo ni mojawapo ya aina kulingana na Hermann Gunkel. Kwa hiyo, ni zaburi ambayo mtunga-zaburi au watu wakati wa kuandikwa kwake walikuwa katika kipindi cha dhiki na wanamlilia Mungu ili awasaidie.

Kwa hiyo, wanapaswa kuelezea shida zao kwa njia mbalimbali. Kwa hivyo, tunaona motifu ya Kutoka ikitumika hadi sasa katika mazingira tofauti, katika muktadha wa hekima, katika muktadha wa kiliturujia, katika muktadha wa sifa, na sasa ni katika maombolezo. Hadithi hiyo hiyo ya Kutoka, vipengele mbalimbali vyake vimechukuliwa na kutumika kwa madhumuni tofauti sana.

Nimeona hapo awali kwamba Zaburi huvutiana. Kwa hivyo, tuna Zaburi ya 105 ikifuatiwa mara moja na Zaburi ya 106. Kwa sababu tu zote mbili ni zaburi za Kutoka, ni rahisi, mara nyingi ni kesi ninapozungumza na watu kuhusu zaburi hizi za Kutoka, kimsingi wana hisia kwamba zote ziko sawa.

Zina nyenzo za Kutoka na zinaitwa kumbukumbu, kumbukumbu ya kihistoria. Wanafikiri kwamba kuna baadhi ya vipande vya Kutoka humo ambavyo vyote ni sawa. Lakini tunapoziangalia, kitu ambacho ninatumai kuwa unaanza kuhisi sasa ni kwamba ni za kipekee sana.

Kila mtunga-zaburi ameandika upya kitabu cha Kutoka haswa kulingana na maelezo na kulingana na programu ambayo anataka kukuza. Kwa hiyo, wao ni wa kipekee sana kinyume na vile watu wanavyofikiri. Tofauti kubwa ni tofauti tuliyo nayo hapa.

Katika zaburi iliyotangulia, kila kitu kilikuwa cha kushangaza kabisa. Hakukuwa na chochote kibaya ndani yake. Lakini katika zaburi hii, tutaona, hasa kwa kipindi kile kile, kipindi cha jangwa kilichofunikwa, tutaona kinyume kabisa.

Badala ya kila kitu kuwa kizuri na cha ajabu kwa Israeli, tutaona hadithi zaidi za uasi na dhambi na kupungukiwa na kielelezo ambacho Mungu na Mungu na Musa

walikuwa wakidai kwa watu. Upeo huenda kutoka kwa bahari kuvuka njia yote hadi uhamishoni. Kwa hivyo badala ya kwenda kama kutoka kwa Ibrahimu, kama Zaburi 105 ilivyokuwa kwenda kwenye nchi ya ahadi, tunaenda na mwingiliano.

Lakini zaburi hii inasonga mbele na inazungumza juu ya kipindi cha ufalme, ingawa kwa maneno yasiyo wazi. Tulikuwa na maelezo ya kifalme pia katika Zaburi ya 78, kabla tu ya utawala wa kifalme, lakini inahusiana nayo kidogo. Hapa tuna ladha nyingine ya hiyo.

Lakini kwa mara nyingine tena, sio kwa undani wowote. Hatuendi katika dhambi za wafalme. Hatuendi katika dhambi za Israeli kwa kina au undani wowote wakati wa enzi ya ufalme.

Katika zaburi hii, tutaona jambo la kipekee sana pia. Nilisema kwamba zote hazifanani, lakini tutaona wahusika wanaofanya kazi. Tutaona watu binafsi kama vile Musa na Fineasi.

Tutamuona Ibrahimu. Tutawaona watu hawa wakifanya kazi katika maneno ya fasihi. Hawa watakuwa wahusika changamano au hata wahusika wa pande zote.

Hilo ni jambo ambalo hatujaona sana. Tumekuwa tu na aina ya huduma ya mdomo iliyolipwa kwa Musa na kwa Haruni na hadithi za uasi. Lakini hapa inakuwa kwamba watu hutamkwa zaidi, watendaji zaidi, na tutaona kwamba matendo yao ni ya dhambi zaidi yakilinganishwa na matendo ya haki ya Mungu.

Kuna vyanzo huru vya fasihi. Tena, siwezi kuingia katika kazi nyingi za mwingiliano wa maandishi kama ningependa kwa sababu ya tofauti kati ya Kiebrania na Kiingereza. Lakini kwa hakika kuna madokezo ya wazi ya maandishi na tutaona baadhi ya hayo tunapoendelea.

Kitu kingine ambacho ni cha pekee sana katika zaburi hii ni kwamba imejikita katikati au imeandaliwa kuzunguka maombi ya kuungama ya mtu binafsi. Wazo la mimi, la mimi, la nafsi linatamkwa sana katika zaburi hii na hatuna hilo katika zaburi yoyote ya Kutoka. Kwa hivyo, kitu tunapopitia zaburi hizi, ni muhimu sana kukumbuka.

Ndiyo, wote wana Kutoka, lakini wote ni tofauti sana kutoka kwa kila mmoja. Kutambua tofauti na kuthamini tofauti hizo hukusaidia kuthamini zaburi moja moja. Nataka kusema maneno machache hapa kuhusu zaburi za uchumba.

Hadi sasa, sijataja hilo. Ndiyo maana ninataka kuanza na Zaburi ya 106. Sijaitaja hadi sasa kwa sababu zaburi za kuchumbiana kwa ujumla ni ngumu sana.

Tunapochumbiana na nyimbo kama Zaburi au fasihi yoyote ya kibiblia, kwa kawaida tunatafuta watu wanaoweza data, matukio yanayoweza kutambulika, au mahali

panapoweza kushika data. Mara tu tunapopata hizo, ikiwa kulikuwa na, tuseme, mtu fulani ambaye ametajwa kwa wakati fulani ambao tunajua aliishi katika enzi fulani, basi tunaweza tarehe zaburi kuhusiana na mtu huyo. Hivyo ndivyo kawaida tunavyofanya.

Katika zaburi kwa sababu ya asili yao, asili yao kuwa mashairi na mara nyingi kutokuwa maalum sana kwa heshima na mazingira yao na watu binafsi, inakuwa vigumu sana kufikia sasa kuzungumza kwa ujumla. Lakini zaburi hii hasa, nadhani, tuna kidokezo kuhusu wakati iliandikwa. Tunapotaribu kuandika zaburi, kimsingi tunataribu kupata zaburi katika enzi tatu.

Hii ni, kwa sehemu kubwa, fasihi ya kibiblia. Tuna pre-monarchy, sio pre-monarchy, sorry, tuseme pre-exilic. Kabla ya uhamisho, tuna uhamisho na tuna baada ya uhamisho.

Hii ilikuwa takriban 587 au wakati wa uhamisho na miaka 70 baadaye. Kwa hivyo tunapotaribu kuweka tarehe za fasihi ya kibiblia, kwa kawaida tuna, tunafikiria juu ya uhamisho wa kabla ya uhamisho, tunafikiria enzi ya kifalme au kitu kilichoandikwa wakati wa uhamisho au kitu kilichoandikwa wakati wa enzi ya baada ya uhamisho. Ingawa hiyo ndiyo yote tunataribu kufanya.

Kitu chochote zaidi ya hicho ni cha kushangaza sana. Hatuwezi kuangalia na kufikiria, vema, yeah, zaburi hii iliandikwa katika 794 au 798. Hiyo si kweli kwenda kutokea.

Tungependa ifanye hivyo, lakini hatuna rejeleo linalofaa, muundo sahihi wa marejeleo kwa wengi wao. Kwa hivyo, pamoja na hayo kusemwa, pengine tunaweza kuweka zaburi hii, Zaburi ya 106 kwa uhamisho. Uhamisho unaweza kuonekana kama mdogo, lakini tunaangalia kipindi cha miaka 70 ya uhamisho.

Inaonekana kama dirisha fupi, lakini mara nyingi ni dalili wazi kwamba kitu kiliandikwa katika kipindi hiki. Kwa zaburi hii yenyewe, tunayo mstari huu hapa, mstari wa mwisho, mbali na doxology, Utuokoe Ee Bwana Mungu wetu na utukusanye kutoka kwa mataifa. Kauli hii hapa, sio mimi tu, lakini maafikiano mengi ya wasomi, labda yaliandikwa wakati wa uhamisho mnamo 587.

Sasa kesi inaweza kufanywa na unaweza kubishana na kusema, vizuri, labda inazungumza juu ya watu wengine waliohamishwa na kuna uwezekano kwa hilo. Lakini pamoja na hayo yote, unapoitazama historia iliyofunikwa ndani ya zaburi unapoitazama lugha ya zaburi, nadhani ni salama kabisa kudhani kwamba hii iliandikwa uhamishoni kama maombi ya maombezi. Sasa sio lazima itumike katika kazi hiyo, lakini nadhani ningeshuku sana kuwa hizo zilikuwa asili yake.

Ikiwa unafikiria vile vile zaburi kama Zaburi ya 137 karibu na mito ya Babeli, ambayo ni zaburi nyingine, ambayo inaonekana tena kuashiria mazingira ya exilic. Daima kuna

hoja ambayo inasema, ndio, lakini inaweza kuwa, na inaweza kuwa hivyo kila wakati, lakini uwezekano ni kwamba tunashughulika na mpangilio wa exilic. Kwa hivyo muundo, wito wa utangulizi wa kukumbuka, tutaangalia hilo kwa undani zaidi, ambalo ni kama utangulizi mwingi wa zaburi yenyewe.

Kisha tuna kesi hii ya ukombozi wa Mungu baharini. Hiki kinatumika kama kilele cha zaburi, jambo la juu, kama unapenda, kuhusu utii, kwa habari ya kufuata mapenzi ya Mungu, ukombozi wa Mungu baharini, na jibu sahihi la Israeli. Kila kitu kuanzia hatua hii na kuendelea ni udhalilishaji kuhusiana na ubora wa huduma kwa Mungu.

Kila kitu chini ni kushuka kwa maadili baada ya hii. Waisraeli wanajikuta tu wakienda mbali zaidi na zaidi na mbali zaidi na Mungu, wakiasi, wakitenda dhambi, na kuongeza jambo hilo tena na tena na tena. Lakini yote huanza baada ya tukio hili kubwa la Mungu kuwakomboa Waisraeli baharini.

Hivyo huanza, wanasahau ukombozi baharini na wanaanza kulalamika. Halafu tunawaonea wivu viongozi walioteuliwa. Huu ndio wakati Kora, Abiramu, na Dathani wanapolalamika dhidi ya Musa.

Kwa hiyo, tuna dhambi zaidi na uasi. Kisha tunaye Musa akifanya maombezi pale Sinai. Kwa hiyo tuna dhambi ya ndama wa dhahabu.

Hii inavutia sana kwa sababu sasa tunaye Musa, sura ya kibinadamu, akifanya kitu chanya, akifanya kitu cha kazi na chanya. Anasimama kwenye pengo na anafanya maombezi kwa niaba ya watu wa Israeli kwa mafanikio. Kwa hivyo hiyo ni muhimu sana.

Ni mara ya kwanza tumewahi kuiona katika Zaburi yoyote. Kwa hivyo, tunapaswa kuzingatia kwa nini inajumuishwa hapa? Umuhimu wake ni nini? Nini umuhimu wake hapa? Kisha tumepata kukataliwa kwa nchi, jangwa lingine la Kadeshi, tukio lingine lililotokea jangwani. Kisha sisi tumepewa dhambi katika Baal Peori ambapo Phineas anasimama na yeye averts hukumu kwa njia sawa na Musa.

Phineas, hatuwahi kumsikia akitajwa katika Zaburi nyingine yoyote. Tunajua Musa alikuwepo, lakini Fineasi ana nafasi hii ya juu sana katika Zaburi hii kwa sababu ya tendo lake. Fikiria tena, Zaburi 78, hakuna aliyetajwa.

Ilikuwa ni Daudi tu mwishoni. Hakuna watu binafsi katika hali ya jangwa waliotajwa hata kidogo. Sawa na Zaburi 136 na pia Zaburi 105.

Musa na Daudi wanatajwa kuwa watumishi wa Mungu, lakini ndivyo hivyo. Hawafanyi chochote kwa vitendo ambacho kinachukuliwa kuwa chanya au kinachochukuliwa kuwa cha haki kwa njia fulani. Lakini zaburi hii ni tofauti sana katika suala hilo.

Kisha katika 32 na 33, Waisraeli walimfanya Musa atende dhambi. Hapa ni kwenye Mei Meriba , maji ya Meriba ambapo Musa, kama inavyoitwa katika Hesabu, anashindwa kulihiheshimu jina la Mungu kwa kugonga mwamba. Kuna siri nyingi juu ya nini hasa alikosea pale, lakini inakumbukwa hapa na inaonekana kuwa Waisraeli wanalaumiwa zaidi ya Musa.

Kisha tuna katika mistari hii hapa, kama tu mzunguko wa jumla wa dhambi. Tutazungumza juu ya hilo kwa muda mfupi tu, lakini hakuna kitu maalum kinachotolewa. Ni vigumu kupata au kutambua maandiko ya Biblia kuhusu kile mtunga-zaburi alikuwa akirejelea hasa katika maeneo haya.

Mwishoni, mstari wa mwisho ni ombi la ukombozi wa kitaifa. Kisha tuna doxology. Sasa sitazungumza sana kuhusu doksolojia hii.

Iwe ni hai kwa zaburi au la, kiwango kidogo cha ugomvi hutokea. Watu wengi, ikiwa ni pamoja na mimi, hawajisikii kuwa ni kikaboni kwa Zaburi, lakini ni sehemu ya doxologies ambayo tunaona ambayo imeongezwa kwa vitabu fulani ili kuunda vitabu vitano vya Psalter. Kwa hivyo tuanze hapa na simu ya utangulizi kukumbuka.

Sasa hapa nilipotaja hapo awali, unaweza kuona wazi. Una msisitizo huu kwa watu binafsi, kwa mtu binafsi. Unikumbuke, ili niutazame kufanikiwa, nipate kufurahi.

Kwa hiyo, ni kipengele hiki cha kibinafsi. Tutaona kwa nini hilo ni muhimu baadaye, lakini kipengele hicho cha kibinafsi cha zaburi, kinaifanya kuwa ya kipekee. Hatuna hilo katika Zaburi nyingine yoyote ya Kutoka.

Pia una utambuzi wa jumuiya pia, kwa maana nyingi. Tumefika hapa katika mstari wa sita, tumetenda dhambi kama baba zetu. Tumetenda maovu.

Tumetenda uovu. Sasa naweka hapa kwamba hii ni mabadiliko ya Pasaka. Namaanisha nini hapo? Hapa ninarejelea kipengele cha Pasaka ambapo watu wanaoketi mlo wa Pasaka, wazo ni kwamba kila mtu anayeshiriki katika mlo huo anashiriki katika Kutoka Misri.

Ni kana kwamba tulikuwa pale kwa kula chakula. Ni jambo ambalo limefanywa kwa vizazi hadi vizazi. Ni kana kwamba upo.

Kwa hivyo, unashiriki mlo ule ule ambao kizazi cha asili cha Kutoka kilichukua. Hii ni kama mabadiliko kwa sababu tuna mtunga-zaburi ambaye pengine ameketi uhamishoni katika 587, 586, 585, wakati wowote. Lakini ameketi chini na anasema, Tumefanya dhambi kama baba zetu.

Tumetenda maovu. Tumetenda uovu. Kwa hiyo anasema vivyo hivyo kwamba katika Pasaka watu wanaokula chakula hicho, wameshiriki katika Kutoka.

Anasema kwamba nimeshiriki katika dhambi za baba zangu pia. Nina hatia kama wao. Kwa hiyo, yeye hajizuii nao akisema wote ni waovu, bali anamiliki sana na kukubali wajibu mwingi ambao mababu zake walikuwa nao.

Tunaona jambo linalofanana sana na hili katika kitabu cha Danieli pia. Danieli anapowaomba Israeli, anasema, tumefanya dhambi. Danieli hakuwa na uhusiano wowote na kila kitu kingine kilichosababisha uhamisho.

Alikuwa mtoto na alikulia Babeli, lakini hata hivyo, kama sehemu ya maombi yake, inabidi kumiliki sala hii na kusema, naam, mimi ni sehemu ya taifa. Ingawa sikuwa huko, bado nina lawama fulani na siwezi kujitenga nayo kikamilifu. Kwa hiyo tunachokiona katika hili ni mtu mmoja kuliomba taifa.

Mtu mmoja anasali kwa niaba ya taifa, bila kujitenga na dhambi zao, bali anaomba kama sehemu yake. Wazo hili, dhana hii ni muhimu sana kwa sababu inaeleza, inasaidia kueleza kwa nini anajumuisha baadhi ya matukio ambayo anafanya ndani ya zaburi. Kwa hiyo, basi tunapata ukombozi baharini inapopasuka.

Tuna idadi ya visawe vya Misri iliyotumika, adui, chuki, adui. Misri imetajwa mara moja, lakini pia tuna dokezo la kimofolojia. Tuna kifungu cha maneno cha kuvutia ambacho kinatumika, Mitzarav .

Ikiwa nitaandika kwa Kiebrania kwanza, nitaandikaje kwa Kiebrania? Mitzarav , kutoka kwa adui yake. Hili ni sawa na neno la Kiebrania Mitzrayim . Tunatumahi unaweza kuona kufanana kati ya baadhi ya herufi hizi hapa.

Kwa hivyo, una dokezo hili la werevu kwa Israeli, lakini pia unayo idadi ya visawe hivi, adui, chuki, adui. Hii inaweza kuwa kwa sababu vile vile mtunga-zaburi anakumbuka ukombozi kutoka Misri, yeye pia anadokeza ukombozi kutoka kwa adui zake mwenyewe, wachukizao na watesi wake kwa sababu yuko Babeli. Anafikiria kwa njia ile ile ambayo unaweza kuwakomboa Waisraeli hao kutoka Misri, unaweza pia kutukomboa kutoka kwa adui zetu, adui zetu, na adui zetu, ambao kwa hakika ni Wababeli.

Kwa hivyo, tuna mwanzo mzuri na ukombozi baharini na kila kitu ni cha ajabu. Kuna mabadiliko kidogo ya kishairi tunayoyaona ndani ya beti hizi ambapo inasema, bahari inakemewa. Sasa hicho sicho kinachotokea katika kitabu cha Kutoka, lakini tunapozungumza juu ya kukemewa kwa bahari, kwa kweli tunaanza kutumia istilahi za uumbaji.

Tunafikiria nyakati za hadithi za uumbaji wa kale ambapo Mungu alipoumba ulimwengu, jambo la kwanza alilopaswa kufanya lilikuwa kwa namna fulani bado maji na kuyakemea na kuyadhibiti ili kweli kuanza kazi yake. Sasa kuna viunganisho vingine kwa hilo, lakini nina uhakika hilo litafichuliwa katika video zingine. Kwa hivyo sitaiingia sasa, lakini ni taswira ya uumbaji inayochorwa hapa ili kuelezea mgawanyiko wa bahari.

Na sio hapa tu. Mara nyingi tunapata Kutoka kama inavyoonekana katika maandiko mengine, kama inavyoonekana katika Isaya. Utapata lugha ambayo mara nyingi hutumiwa kuelezea uumbaji inatumiwa kuelezea kugawanyika na kugawanyika kwa maji kwenye Bahari ya Shamu.

Kwa hivyo, hii ni kawaida, ingawa ni mara ya kwanza tunakutana nayo katika mfululizo huu wa video. Tukio la mana na kware, baada ya muujiza huu mkubwa baharini, kila kitu kinaanguka vipande vipande. Wanasahau kazi zake haraka.

Walimwasi Mungu kimsingi na wakaanza kulalamika. Mungu aliyeitenganisha bahari na kutuvusha, sasa ghafla ameishiwa nguvu. Nini kinaendelea? Na wanaanza kulalamika.

Dokezo hapa ni wazi kwa Hesabu 11 na utoaji wa kware. Tunayo maandishi haya hapa, lakini walitamani sana, ambayo inatafsiriwa, kuwa na tamaa za uchoyo. Sasa hii ni peeve tu ya pet yangu, ambayo itatokea.

Tutazungumza juu yake tena, nina hakika. Hapo ndipo mtunga-zaburi anapodokeza andiko la Biblia, anachofanya kwa kawaida ni kuchukua kishazi cha kipekee kutoka katika maandishi ya Biblia na kuiweka moja kwa moja katika utunzi wake mwenyewe ili wasomaji wake, wanaposoma andiko lake, wavutwe kwa maandishi mengine. Kwangu mimi, ikiwa mtunga-zaburi amechukua wakati na nguvu nyingi sana kufanya maneno yake kwa usahihi, kwa nini watafsiri wetu wa Kiingereza hawawezi kufanya vivyo hivyo? Hii ni peeve pet.

Ninaelewa thamani ya tafsiri. Ninathamini tafsiri kote, lakini nadhani inaonekana kuwa karibu vurugu kwa maandishi wakati mfasiri wa Kiingereza hajathamini kile mtunga-zaburi anachofanya au kile ambacho mkalimani wa Biblia anafanya. Lakini hata hivyo, hebu tuweke hilo chini kwa sasa.

Hiki ni kirai kile kile tunachopata ambacho kinaunganisha kifungu hiki na hiki hapa chini. Hiyo ni dokezo la Hesabu 11, lakini kuna aina ya nyongeza ya ajabu, hawakusubiri shauri lake, ambalo tunaona. Vema, hakuna kitu katika maandishi, katika maandishi ya Hesabu, ambacho kinapendekeza kwamba kuna kiwango cha kutokuwa na subira.

Kwa hivyo, hatujui hii inatoka wapi. Je, hii ni mapokeo mengine ambayo mtunga-zaburi anajaribu kujumuisha au ni sehemu hii ya kufadhaika kwake kukaa katika kifungo, akielezea hali inayomzunguka? Ukosefu wa subira ulikuwa tatizo hapo. Anaiingiza na labda anazungumza na jamii yake akisema, tunahitaji kusubiri ushauri wake pia.

Kwa hiyo, ni nyongeza ya ajabu. Unaweza kudhani tu kwamba ingekuwa muhimu sana kwa mwandishi mwenyewe. 16 hadi 18, sasa tuna wivu unaotokea kwa Dathani na Abiramu.

Wanamwinukia Musa wakisema, Ee, watu wa Mungu ni watakatifu. Unafanya nini? Mbona mnajipendekeza kwa uongozi wenyewe? Anainua kundi dhidi ya Musa. Watu watatu wanainuka dhidi ya Musa na Haruni katika Hesabu 16.

Zaburi inakumbuka adhabu sawa na ardhi kuwafungua na kuwameza na pia moto kuteketeza ushirika wao. Kwa hiyo, inafurahisha kwamba ni wazi kwamba mtunga-zaburi ana kitu kinachofanana sana, angalau na kile tulicho nacho katika Pentateuki yetu na anatomia hiyo. Kwa hiyo, anaita adhabu sawa, lakini ni mabadiliko ya kuvutia sana, ambayo tunaona.

Huko ni kuachwa kwa mmoja wa wapinzani. Tuna Kora, Dathani na Abiramu. Katika Zaburi 106, tunao tu Dathani na Abiramu.

Nini kinampata Kora? Hili ni swali ambalo wafafanuzi wengi wamejikwaa. Kuna maelezo kadhaa ambayo tunaweza kuwa nayo. Mojawapo ni kwamba mtunga-zaburi alikuwa akijaribu kuweka kila kitu sawa katika Kola, katika Kola ya kishairi.

Kwa hivyo, nyongeza ya jina la tatu inaweza kuwa imeweka mambo nje ya kilter. Lakini maelezo mengine yanaweza kuwa tu kwamba Kora tunayemjua alikuwa mtu aliyeanzisha shule maarufu ya zaburi, zaburi. Kwa hiyo, inaweza pia kuwa kile mtunga-zaburi anachotaka kufanya ni kulinda jina lake na hivyo kuliondoa jina lake kwa sababu hataki kuweka kivuli kwa mtu huyu mahususi.

Sasa huo ni uwezekano. Kwa hivyo tunashikilia uwezekano kama huo kwa upande na kusema, je, kuna kesi zaidi kama hii ndani ya zaburi tunayoona? Ikiwa kuna kesi nyingine, kesi moja au mbili, basi tunaweza kusema, ndio, hiyo inaweza kuwa uwezekano mkubwa. Huenda hilo likawa jambo ambalo mtunga-zaburi anafanya.

Kwa hivyo, kwa wakati huu, tutaiweka katika akili zetu. Haya ndio maelezo hapa. Ama ni ufupisho wa kishairi au ulinzi wa jina la Kora, utakatifu wa jina la Kora.

Kwa hivyo, tutaweka mambo hayo mawili akilini na kuendelea na kutazama maandishi ya kwanza ya maombezi ambayo Musa anafanya maombezi.

Wakatengeneza ndama huko Horebu, wakaabudu sanamu ya kusubu. Hivyo, wakaubadili utukufu wao kwa mfano wa ng'ombe.

Tukiangalia andiko hili hapa linarejelea waziwazi ibada ya ndama wa dhahabu. Hii ilikuwa mara ya kwanza walitoka Misri na hii ilikuwa kabla ya kware, ambayo tumeona tayari. Kwa hivyo, kama Zaburi 78, mwandishi huyu haswa hajali mpangilio wa maandishi ya kibiblia hata kidogo.

Anafundisha hoja yake. Anatangeneza zaburi yake mwenyewe, uumbaji wake mwenyewe, na mpangilio wa mambo umevurugika. Lakini hiyo ni sawa.

Hivyo ndivyo watunga-zaburi hufanya. Suala la mpangilio ni letu ambalo tunahitaji kulimaliza. Kwa kushindwa kukumbuka, hii inafungamana na mstari wa saba.

Wababa walishindwa kukumbuka. Kukumbuka na kusahau ni muhimu kwa mpango wa mtunga-zaburi. Kukumbuka ni dhahiri kunapelekea kwenye utii, kusahau kunapelekea kutotii.

Kwa hiyo mtunga-zaburi anatumaini kwamba kwa sababu anakumbuka mambo haya yote, kizazi chake kilicho uhamishoni, kwa matumaini, kitapokea faida za Mungu tofauti na wale waliosahau zamani, ambayo inazungumzia kizazi cha jangwa. Nilitaja kabla kuhusu kuonekana kwa Musa kama mwombezi. Licha ya dhambi hiyo, kama Musa, mteule wake, asingalisimama mbele yake penye mahali palipobomoka na kuizuia hasira yake isiwaangamize.

Kwa hiyo hapa tunayo, na hakuna zaburi nyingine ya Kutoka inayofanya hivi, Musa, si kama mtu aletaye mapigo, si kama mtu agawanya bahari, bali kama mwombezi. Tulichonacho hapa ni mfano katika mapokeo ya Kutoka ambapo mtu mmoja anaweza kugeuza hasira ya Mungu kwa taifa. Mtunga-zaburi anatamani sana kuleta mfano huu kwa sababu anasimama katika hali sawa kabisa.

Yuko uhamishoni, mtu mmoja, na anatumaini kuondoa hasira ya Mungu kwa taifa. Kwa hivyo, katika kuleta mfano huu, tunaweza kuona, wow, anajiona kama kielelezo cha Musa katika mfano huo. Ningesema vilevile, tulizungumza mapema kuhusu Kora, na uwezekano wa kumwacha Kora kwa sababu hawakutaka kuweka kivuli chochote juu yake.

Wakatengeneza ndama huko Horebu. Ni nani hasa aliyetengeneza ndama? Vema, ilikuwa ni Haruni. Haruni hatajwi popote pale.

Tena, je, hili ni swali lingine la yeye kujaribu kulinda jina la Haruni na kutokuwa naye katika mojawapo ya taratibu hizi hata kidogo? Ukiangalia maandishi halisi katika Kutoka, ni wazi Haruni ambaye amefanya jambo baya licha ya kile anachosema na visingizio vyake, niliitupa dhahabu hii ndani na hii ikatoka. Ilikuwa ni Haruni ambaye

kimsingi aliwaongoza katika hili. Lakini inaweza kuonekana kana kwamba mtunga-zaburi hataki kumtia aibu yoyote mbaya.

Kwa wazi ana heshima kubwa kwa viongozi wa kwanza wa Israeli. Tuna hapa mfano wa kitu, jambo ambalo nataka tu kutaja kwa ufupi. Najua hili ni suala muhimu la maandishi, lakini bado nitalitaja.

Tumefika hapa katika New American Standard, New International Version, New Living Translation, inasema, walibadilisha utukufu wao kwa mfano wa fahali kula majani. Katika ESV, inasema, walibadilisha utukufu wa Mungu kwa mfano wa ng'ombe anayekula majani. Kuna mabadiliko ya hila katika kile kinachoendelea hapa.

Hii ni kutoka kwa ESV. Kinachoendelea hapa ni hii ni moja ya mifano, nadhani, ya kesi 18 za jambo linalojulikana kama tikkun ha- sofrim , ambayo ni marekebisho ya maandishi. Na humu ndani, nina furaha kuona Kiebrania changu kimehifadhiwa.

Lakini hapa, kevodam , neno hili hapa linamaanisha utukufu wao. Ndivyo ilivyoandikwa kwenye maandishi yenyewe. Ndivyo inavyotafsiriwa.

Lakini maandishi wanajua na wafafanuzi wanajua kwamba usomaji wa asili ni kevodam , utukufu wake. Kwa hiyo kinachotokea hapa katika matoleo fulani ya maandishi, na hili ni jambo linalojulikana katika maeneo mengine pia, ni kwamba kevodam , utukufu wake ni sahihi zaidi. Lakini hawataki kufanya lolote kulichafua jina la Mungu.

Kwa hivyo, hawataki kumjumuisha Mungu moja kwa moja katika hili. Kwa hiyo badala ya kusema, walibadilisha utukufu wake kwa sura ya ng'ombe, wakaubadilisha na kusema wamebadili utukufu wao kwa sura ya ng'ombe. Aina hii ya kitu, si tikkun ha- sofrim tu , bali wazo kwamba mwandishi, au mwandishi angebadilisha kitu ili kumhifadhi Mungu au kuhifadhi mtu fulani wa kibiblia si jambo la ajabu hata kidogo.

Biblia kwa kweli imejaa mambo hayo. Ningeweza kuingia katika mifano mingine. Ukiangalia Kitabu cha Ayubu, hilo linanijia tu kichwani mwangu sasa hivi.

Utakuta Ayubu anapokuwa baada ya kupigwa na ugonjwa wake wa mwanzo, mke wake anamwambia, na tafsiri zako za Kiingereza zitasoma, kwa nini usimlaani Mtakatifu, umlaani Mungu ufe? Lakini Kiebrania haisomi hivyo. Kiebrania kweli husema, kwa nini usimhimidi Mungu na kufa? Huwezi kusema laana na Mungu kama kitu, chas v'shalom . Hiyo ni mbaya.

Hilo ni jambo baya kusema. Kwa hivyo, unabadilisha maneno ili kuhifadhi utakatifu wa jina la Mungu. Hii ni aina ya kitu sawa.

Angalau masahihisho 18 kama haya yapo, lakini nina uhakika kutakuwa na ukosoaji wa maandishi, safu ya video ambazo zitaweza kufunika nyenzo nyingi. Mstari wa 24-27, walikataa kutua. Hapa tuna tukio la Kadeshi, dokezo la Hesabu 14, ushindi wa kwanza ulioshindwa ambapo Mungu anawaambia waende katika nchi.

Wanaipeleleza na kisha wapelelezi 10 wanarudi na ripoti hii mbaya. Ona, hata hivyo, kwamba zaburi inabadilisha mambo kidogo. Katika zaburi inasema, kwa hiyo aliwaapia kwamba atawatupa jangwani.

Alifanya hivyo. Mungu alisema, miaka 40, hakuna hata mmoja wa kizazi hiki atakayeiona nchi. Utakufa jangwani.

kijacho kitaingia. Angetupa uzao wao kati ya mataifa na kuwatawanya katika nchi. Hakuna mahali inapotaja jambo hili katika Kitabu cha Hesabu.

Kwa hivyo hii inatoka wapi? Vema, wazo la kuwa na uzao wao kati ya mataifa ni jambo ambalo ni la kweli sana kwa mtunga-zaburi kwa sababu ameketi uhamishoni. Ameketi Babeli. Anakaa baada ya uharibifu wa kupoteza ufalme wa kaskazini pia, ambapo wametawanyika.

Kwa hivyo, tunaona hili kwa mara nyingine tena kwa mtunga-zaburi, ni kama kuunganisha kile kinachoendelea na vizazi vya jangwani na kizazi chake na hali ambayo anapitia pia. Katika kipindi kijacho, tuna maandishi mengi hapa vile vile ni video, lakini tuna dokezo. Nilitaka kukuonyesha baadhi ya miunganisho ya kileksika.

Wanajiunga pia na Baal-peori. Kwa hiyo, Israeli wakajiunga na Baal-peori. Sadaka nane hutolewa kwa wafu na hapa ni dhabihu tu za miungu yao.

Kwa hivyo, inaibadilisha kidogo, lakini unaweza kuona uhusiano wazi kati ya maandishi haya mawili hapa na pia mwisho wa tauni. Kwa hiyo, tauni hiyo ikazuiliwa na tauni juu ya wana wa Israeli ikazuiliwa. Tena, labda utapata ni maneno yale yale ambayo hayajanakiliwa.

Hiyo ni hadithi nyingine. Hivyo, nimepata uhusiano wazi na maandishi haya kwa Hesabu 20:25 na maombezi ya Phineas. Mtunga-zaburi anaongeza, dhabihu nane zinazotolewa kwa wafu.

Je, hili ni swali la hyperbole tu? Je, sasa anataja, akisema kwamba sanamu au miungu ya watu hawa imekufa na haina thamani, ambayo inaweza kuwa hivyo. Lakini tunapata kitu zaidi, nadhani kinachovutia zaidi kwangu ni kiwango cha tafsiri ambayo anaweka. Mtunga-zaburi anasema hapa, na tauni ikazuka kati yao.

Ukienda kwenye chanzo katika Kitabu cha Hesabu, labda nitarudisha slaidi kadhaa hapa. Hapa, jambo pekee tulilo nalo katika Kitabu cha Hesabu ni maelezo ya mwisho wa tauni. Kwa hiyo, pigo juu ya wana wa Israeli likazuiwa.

Hatuna maneno yoyote katika Hesabu yanayopendekeza kwamba tauni iliyowahi kutokea katika Hesabu. Kwa hiyo, hili ni jambo ambalo mtunga-zaburi anazungumzia katika tafsiri yake ya hadithi ambapo kwa hakika anaeleza, ndiyo, katika hatua hii, tauni ilizuka. Katika kifungu hiki pia, tunaona mwombezi mwingine, Phineas, kuonekana pekee katika Zaburi yoyote ya Kutoka.

Kama vile Musa, anasimama kama mtu mmoja akiombea taifa zima. Kwa sababu ya tendo lake la uadilifu, taifa hilo linaokolewa. Hii ni muhimu sana.

Tena, ni mara ya pili tunaiona kwa sababu mtunga-zaburi anajiona katika mfano huo. Yeye ni mtu huyo mmoja. Yeye ndiye maombi yake ya maombezi.

Anatumaini kwa njia ile ile ambayo Mungu aliiheshimu hapo awali, anaweza kuifanya tena. Mtu mmoja anaweza kusimama mbele za Mungu ili kugeuza hasira yake. Kama matokeo ya hili, tunaona kuinuliwa huku kwa ajabu kwa Phineas.

Inasema ilihesabiwa kwake kuwa haki hata vizazi hata milele. Sio katika maandishi ya Biblia, lakini kwa wale wanaojua Maandiko, na ni wazi mtunga-zaburi anafanya, kuna dokezo la wazi kwa Ibrahimu. Ndipo akamwamini Bwana, naye akamhesabia jambo hilo kuwa haki.

Kwa hiyo Fineasi anainuliwa na kuwekwa katika cheo cha juu na kuinuliwa kufikia kile cha Abrahamu, mmoja wa mababu wa Israeli. Swali ni je, mtunga-zaburi anajiwazia jambo hili? Je, yeye anaona, nikifanya hivi, nitakwezwa kiasi hicho? Au je, ninajiona kuwa mwadilifu ikiwa nitafanya kitendo kile kile kama Phineas? Lakini ni kitendo cha makusudi cha kudokeza katika hatua hii mahususi. Lakini ili kuipata, unahitaji kujua Maandiko fulani wewe mwenyewe.

Kisha tunaenda kwenye maji ya Meriba ambamo Waisraeli walimkasirisha Mungu. Nambari 21 hadi 13 ndio kesi hapa. Kuna mabadiliko ya hila, nilisema, katika uwajibikaji.

Kwenye maji ya Meriba, Musa aliambiwa afanye jambo moja. Alifanya jambo tofauti kidogo na jina la Mungu likachafuliwa. Haikufanywa kuwa takatifu miongoni mwa Waisraeli.

Kwa hiyo, Mungu alimwadhibu Musa. Hapa uwajibikaji unaonekana kuwa juu ya mabega ya Waisraeli. Inasema, kwamba kwa sababu waliasi roho yake, alinena bila kufikiri kwa midomo yake.

Ni kosa lao. Anajaribu tu kufanya mapenzi ya Mungu. Wanamsukuma hadi mahali ambapo anapaswa kuzungumza kwa haraka kwa midomo yake na kwa hiyo, anaadhibiwa.

Kwa hiyo, mtunga-zaburi anampa Musa maelezo katika kisa hiki akisema, ndiyo, hakufanya lililo sawa, lakini lilikuwa ni kosa lao. Hapa tunaona tu kwamba Hesabu inakumbuka kwamba Musa hakumtii Mungu. Mtunga-zaburi anakumbuka wajibu wa watu katika tendo hilo hususa.

Kwa hiyo, tunasonga mbele kwenye mzunguko wa dhambi na adhabu katika nchi, ambayo tunaona ni vigumu sana kupata vifungu maalum kutoka kwa Biblia, kutoka kwa Maandiko ya Kiebrania. Inazungumzia baada ya Waisraeli kushinda nchi na ufalme. Kuna uwezekano wa nyongeza ya dhabihu za watoto.

Hata wanawatoa wana wao na binti zao kwa roho waovu. Je, hili ni dokezo kwa Manase ambaye alimpitisha mwanawe kwenye moto na kumtoa dhabihu? Kama matokeo ya yale aliyofanya, Waisraeli walikuwa, kulingana na Wafalme hata hivyo, Waisraeli walikuwa wamepangiwa uhamishoni. Lakini pamoja na haya yote, mwisho wa sehemu hii, inafunga na, pia aliwafanya kuwa vitu vya huruma yake mbele ya watekaji wao wote.

Tunaona maneno ya mwisho katika sehemu hii kuhusu huruma ya Mungu kwa watu wake. Kwa hiyo, ingawa walifanya dhambi na kuadhibiwa kwa ajili hiyo, Mungu anabaki kuwa na huruma kwa watu wake. Kwa hivyo, hebu tufanye muhtasari wa jambo hili haraka sana.

Kutoka katika Zaburi 106 ni maombi ya kuungama. Ni tofauti na wengine wote. Hutumika kuungama dhambi na hata kuliombea taifa.

Sehemu mbili zinazokazia maombezi zilikuwa Musa na Fineasi. Hasa ikiwa utawahi kutazama video hizi pamoja, utaweza kuona ni ajabu sana kuwa na watu binafsi, mmoja, anayeonyeshwa kuwa waadilifu sana, binadamu binafsi, na pia kuwa makini sana katika mambo wanayofanya. Kwa hivyo hiyo inasimama sana.

Swali hili la watu hawa wawili wanaosimama kama waombezi linaangazia kisa cha mtunga-zaburi anaposema, unikumbuke ee Bwana kwa kibali cha watu wako. Kwa njia hii, mtunga-zaburi anajipatanisha na watu hao akisema hivyo hivyo, unawakumbuka na ulikomboa taifa. Sasa tafadhali nifanyie jambo lile lile.

Na tu kumaliza sehemu hiyo hapo, tutazungumza juu ya hilo. Ninaweza kuangazia tena majukumu haya yanayofanywa na watu binafsi ni nadra miongoni mwa Psalter na utumiaji tena wa Maandiko. Slaidi kadhaa zaidi ninazotaka tu kuzipitia sasa hivi.

Mojawapo ni Zaburi, uhusiano kati ya 106 na 107. Tulizungumza kuhusu mvuto wa Zaburi ya Kutoka na hiyo ilikuwa njia moja tu ambayo maudhui kama hayo yanaonekana kuwavutia watayarishaji wa Zaburi. Lakini nitasema hivi sana.

Kuna sababu nyingine kwa nini Zaburi zimeunganishwa pia. Ukitazama mwisho wa Zaburi 106, inasema, utuokoe, Ee Bwana, Mungu wetu, utukusanye kutoka katika mataifa. Mtunga-zaburi yuko uhamishoni.

Anasema, tafadhali tusaide. Sidhani ni kwa bahati kwamba mwanzo wa Zaburi ifuatayo inasema, Waliokombolewa wa Bwana na waseme hivyo, ambaye amewakomboa kutoka kwa mkono wa shida na kuwakusanya kutoka nchi, kutoka mashariki na magharibi, kutoka kaskazini na kusini, ambako kutoka kati ya mataifa. Kwa hivyo, inaonekana kana kwamba mtu fulani ameweka pamoja Zaburi hizi mbili ambapo moja ni ombi la msaada.

Sasa mhariri kwa kuunganisha Zaburi hizi anaweza kusema, naam, Mungu amejibu maombi haya na ametukomboa kutoka kwa utawanyiko kati ya mataifa. Kwa hiyo, tunaona aina hii ya mwingiliano unaoendelea kati ya Zaburi hizi mbili, ambao unaangazia zaidi utambuzi wa wahariri na watayarishaji upya katika upangaji wa Zaburi. Jambo la mwisho ninalotaka kusema kuhusu Zaburi hii, vema, kuhusu nafasi ya Zaburi hii ni kwamba inakuja mwishoni mwa kitabu cha nne.

Nimetaja hapo awali, kwamba kuna doksolojia mwishoni kabisa mwa Zaburi, ambayo inamaanisha inafunga kitabu cha nne. Kitabu cha nne cha Zaburi kina Zaburi ya 90 hadi 106. Kwa sababu ya tabia yake, mara nyingi kinaitwa kitabu cha Musa.

Kwa nini kinaitwa Kitabu cha Musa? Naam, sababu moja ni kwamba kufunguliwa kwa kundi hili la Zaburi kunaanza na sala ya Musa, mtu wa Mungu, Zaburi pekee ambayo Musa ametajwa kuwa mwandishi wake. Sababu nyingine ni kwa sababu mara saba kati ya mara nane jina Musa linapatikana katika Zaburi iko katika kitabu hiki. Wakati mwingine pekee inapoonekana ni katika Zaburi ya 77 na kuna kiwango cha mzozo kuhusu kama hiyo ilikuwa nyongeza ya baadaye kwa Zaburi.

Ukitazama hati nyingine za awali katika lugha nyinginezo, utapata uthibitisho wa kwamba Musa hakuwa mwanzilishi wa Zaburi hiyo. Kwa hivyo, matukio mengi yanaonekana katika sehemu hii ya Psalter. Pia tunayo mada ya jangwa, Zaburi 95, 106, na 106 zote zinazopatikana ndani ya mkusanyiko huu mdogo wa Zaburi.

Huu ulikuwa ni wakati na hiki kilikuwa kipindi ambacho Musa alikuwa kiongozi wa Israeli. Pia, tunachopata hapa ni mada ya Mungu ni mfalme katika Zaburi hizi. Zaburi 95 hadi 99 tuna maneno, Bwana anatawala au Mungu ni mfalme au anatawala, au kitu kama hicho katika Zaburi hizo.

Haya yote kwa pamoja yanaelekeza kwenye wakati fulani ambao Daudi hakuwa mfalme wa Israeli, lakini Mungu alikuwa mfalme wao. Hilo lilionyeshwa katika Zaburi ya 136 ambamo Mungu alitenda akiwa mfalme akipigana na wafalme wengine, Farao, Ogu, na Sihoni katika vita ili kuwashinda. Kwa hivyo hiyo inaisha Zaburi 136.

Tuna moja zaidi ya kwenda, ambayo ni Zaburi 106 imekamilika. Tuna 135 za kufanya ijayo.

Huyu ni Dk. David Emanuel katika mafundisho yake juu ya Zaburi ya Kutoka. Hiki ni kipindi namba nne, Zaburi 106, Kusimama Pengo.